

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. Vlt. Argumenta adversaria solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

pliciter, & dissensum simpliciter convenire eidem intellectui circa idem obiectum simul: sed illi conveniunt secundum essentias in potentia existentes: ergo assensus, & dissensus existentes in potentia non sunt simpliciter assensus, & dissensus. Minor est vera, quia in potentia intellectus continentur nunc virtualiter assensus, & dissensus, & nunc sunt absolute possibiles: Maior est etiam certa, quia nullus potest sibi persuadere rem simul esse, & non esse.

32 Secunda conclusio, possibile non est secundum quid ens si illud secundum quid denotet aliquid entitatis habere actu; unde negatur possibilitas entitatis in eo sensu, quo de Æthiope dicitur quod sit albus secundum quid, qui ita appellatur, quia in aliqua parte habet albedinem, & quia comparata illa albedo cum nigredine, qua toto corpore afficitur, est parvissima, dicitur subiectum illa affectum nigrum simpliciter, & album secundum quid, quæ albedo licet parvissima sit, ut dixi, nihilominus vere proprie, & actualiter albedo est, in hoc inquam sensu dicimus possibilitatem non esse ens secundum quid, quod sic patet manifeste.

33 Nam possibilitas intrinsece adæquate, & secundum omne quod in se ab æterno habet, est negatio, ac proinde nihil habet positivæ entitatis: ergo non est secundum quid ens, quia si tale est, haberet actu aliquid entitatis; sed nihil habet illius, ut quæstione præcedenti latissime probavimus: ergo in eo sensu non potest dici ens secundum quid ens sicut subiectum illud quod nulla, etiam minima imbueretur albedine, nullo modo posset dici album etiam secundum quid.

34 Tertia conclusio: in alio sensu dicitur possibilitas ens secundum quid, scilicet in quantum est ens in potentia, seu dicit potentiam ad existendum vniendo se cum existentia, à qua constitui potest existens, vocatur enim ens secundum quid, quatenus opponitur impossibilitati, cui omnino repugnat coniungi cum existentia, & cum entitate simpliciter. Hæc conclusio latissime explicata manet supra in solutione obiectionis secundæ contra primam conclusionem, qua explicatione sufficienter manet comprobata hæc sententia, & non indiget nova probatione.

35 Quarta conclusio: possibilitas est ita necessaria in suo esse, aut in sua ratione formali possibilitatis, sicut Deus in suo esse. Probatur hæc conclusio.

36 Primo, quia Deus ea necessitate gaudet in suo esse, ut oppositum eius nulla facta suppositione implicet contradictionem: sed oppositum creaturarum possibilem sui possibilitatis nulla facta suppositione implicat, in hoc enim sensu absolute solet dici tam impossibile esse Deum non esse, ac possible non esse possible, & è contra: ergo æqua necessitate gaudet possibilitas in sua ratione possibilitatis, ac Deus fruatur in esse Dei.

37 Secundo, quia ideo Deus est in summo gradu necessitatis, quia est à se sine dependentia ab alio: sed possibilitas creaturarum in ratione possibilitatis est à se sine dependentia ab alio, ut patet ex dictis supra quæstione præcedenti: ergo ea possibilitas creaturarum est in summo gradu necessitatis quo est Deus: ergo æqua, ac Deus gaudet necessitate essendi.

38 Confirmatur, quia illud quod nihil habet contingentis, est in summo gradu necessitatis; ideo-

que Deus est in summo gradu necessitatis, quia nihil habet contingentia in esse Dei: sed creaturæ possibile in suo esse possibilitatis nihil continent contingentia, nec villo modo sunt obnoxia illi: ergo sunt in gradu necessitatis, quo Deus est, & sic erunt in quodam gradu necessitatis, quo non est alius maior; unde nullo modo poterit negari tam necessariam esse possibilitatem creaturarum, sicut esse Dei.

SECTIO VLTIMA.

Argumenta adversaria solvuntur.

Ad primum patet, ex supra dictis in solutione 39 ne obiectionis secundæ contra primam conclusionem.

Ad secundum optime responderet Pater Hurta-⁴⁰ do in sententia Divi Thom. & Arist. isti enim auctores ex negatione entis participialiter inferunt ens nominaliter non esse ens simpliciter: sed esse ens secundum quid, etenim ex negatione entis in actu inferunt tale ens non esse simpliciter ens; aut ergo inferunt de omni ente simpliciter etiam nominaliter; sic autem habeo intentum, aut inferunt negationem entis simpliciter participialiter tantum, & hoc esset ridiculum, quia redderet hunc sensum ens non existens non est ens existens, quia non est existens, igitur quia non est ens in actu inferunt negationem entis simpliciter, adde ut ens distinguatur à chimæra non esse opus, ut sit ens simpliciter: sed sufficit esse ens secundum quid, & in potentia, sic Aristoteles distinguit inter non entia, quia alterum potest, alterum non potest existere, nam chymæra repugnat existere, possibile cuius nullam dicit repugnantiam ad existendum, repugnantia autem & non repugnantia sine dubio opponuntur, & distinguuntur: ergo ad absolutam distinctionem à chymæra non requiritur ens simpliciter, sed in potentia.

Ad secundum negatur illud, ad exempla con-⁴¹ cedo, nec actus omnes pravos, nec studiosos omnes esse æquales in honestate & malitia, quia non omnes honesti æqualia secundum perfectionem obiecta tam materialia, quam formalia respiciunt, à quibus obiecta ve propriam honestatem participant, nec omnes actus pravi æquali honeste, aut perfectione actibus honestis debita privant: sed inæquali, iuxta inæqualitatem perfectionem obiectorum formalium, & materialium, in quæ deberet operans tendere; at vero necessitas creaturarum, & Dei utraque simpliciter removet eandem contingentiam in essendo, & dependentiam ab alio.

Ad confirmationem ex Augustino desumptam⁴² eodem modo respondetur.

Ad secundam confirmationem respondetur⁴³ necessitatem possibilitatis, sicut etiam necessitatem Dei, non consistere in hoc quod excludant contingentiam, sed principaliter in hoc quod habeant esse à se sine dependentia ab alio. Ex quo sequitur exclusio contingentia, quæ tanquam minus principale in hac necessitate debet reputari, cum autem ita sit possibilitas à se, & independens sicut Deus: inde evenit quod in formalissima ratione necessitatis æqualitatem habeat, ac per consequens sit ita necessaria possibilitas sicut Deus.

Deinde

- 44 Deinde etiam in exclusione contingentiae sunt aequales Deus, & possibilitas, quia cum haec exclusio oriatur ab independentia tanquam à radice, & in illa dicant aequalitatem, etiam debent habere eam in dicta exclusione, quae ab independentia fluit, & ratio est, quia possibilitas non excludit aliquam contingentiam, admittendo aliam, quia tunc posset excludere minorem contingentiam non excludendo maiorem, & sic posset superari ab alia ratione, quae excluderet maiorem contingentiam; sed omnem contingentiam quomodocumque illa sit excludit sicut Deus, & cum in omni exclusione contingentiae non detur magis, vel minus; inde est quod non possit dari maior exclusio contingentiae, quam ea quae reperitur in possibilitate; unde nec in Deo potest dari maior, cum ultra omnem contingentiam, quam negat possibilitas non possit amplius, vel plus negare Deus, quia non datur amplius ultra omne.
- 45 Explicatur exemplo poenae damni, qua cruciantur damnati ad inferi ergastula, nullus enim damnatus habet maiorem poenam damni quam alius, quia cum poena damni consistat in exclusione, & privatione omnis, ac totius visionis beatificae, & in excludendo omnem visionem non datur magis, & minus, inde est quod idem ipsum quod una poena damni excludit, excludat & alia; nam si una excludit omnem, alia eodem modo, & similiter omnem excludit, unde excludit tantum quantum alij, in quo indivisibiliter se habent damnati, & nihilominus in visione ipsa beatifica datur magis, & minus, & sic Divus Petrus magis beatus est, quam puer, qui solo baptismo animam efflavit, ac per consequens magis videt Deum, sic similiter licet contingentia una maior sit quàm altera, nihilominus necessitas Dei non est maior, quam necessitas possibilitatis, quia necessitas possibilitatis non est exclusio alicuius contingentiae: sed omnis, & cum ultra omne non possit dari amplius ac magis, inde evenit, quod Deus non excludat magis, quam excludit possibilitas contingentiae nimirum, & per consequens evenit ut non habeat Deus maiorem necessitatem, quam possibilitas creaturarum in formalissima ratione possibilitatis.
- 46 Ad secundum argumentum Respondeo nos nunquam negare omnem obiectum esse magis necessarium, quam aliud, nam certissimum est magis necessarium esse Deum existere, quam cras solem illuminaturum, licet utrumque esse necessarium certum sit, solum enim negamus Deum in suo esse debere dici magis necessarium, quam possibilitatem creaturarum, & ratio evidens est, quia ut supra dixi tota ratio formalis quare Deus est in eo gradu necessitatis, quo non sit alius maior est, quia Deus est à se, & independens: sed creaturae possibilitas habet aequalem rationem formalem necessitatis ac Deus, quia etiam est à se, & independens ab omni alio: ergo habebit necessarium aequalem necessitatem.
- 47 Ad tertium concedo libenter quod Deus sit à se; nego tamen creaturarum possibilitatem in esse possibilitatis non esse à se, sed ab alio; unde in hac consideratione est independens à Deo, in ratione formali possibilitatis est aequae necessaria ac Deus.
- 48 Ad explicationem, seu confirmationem dico verum esse quod in antecedenti ponitur ab adversarijs, nego tamen quod ab adversarijs suppo-

nitur in consequenti, scilicet quod possibilitates in esse possibilitatum sint à Deo, & sic corrumpit vis illius argumenti.

Ad quartum concedo primam partem argumenti; nego tamen secundam, ubi asseritur creaturarum possibilitates inferiores esse Deo in necessitate possibilitatis.

Ad ultimum responderetur negando maiorem veritatem esse Deum esse possibilem quam creaturae esse possibilem, nam licet Deus excedat creaturas in existentia, quia existentia earum dependet à Deo, non tamen excedit possibilitates, quia possibilitas non est à Deo in esse possibilitatis.

QVÆSTIO VLTIMA.

Aliqua alia expediuntur de possibilitibus.

PRIMA conclusio: possibilitas creaturarum, & Deus sunt simul cognitione, in eodemque rationis signo reperiuntur, & Probatur.

Primo, quia cognita omnipotentia Dei cognoscitur possibile, quia omnipotentia terminatur, ut ad obiectum ad possibile. Deinde cognitio possibili cognoscitur omnipotentia Dei, quia possibile est illud quod potest fieri ab omnipotentia; unde in sua cognitione involvit necessario omnipotentiam Dei, & omnipotentia etiam involvit possibile, quia est potentia, quae potest facere quiddam non repugnat, & implicat fieri est quiddam non implicat, & non repugnat fieri est possibile: ergo possibile cognoscitur simul cum Deo omnipotenti, & Deus omnipotens simul cum possibili: ergo sunt simul.

Secundo, quia Deus est in eodem signo cognitionis cum possibilitate creaturarum: ergo sunt simul cognitione: antecedens sic patet, quia Deus est in primo omnium signo, ita ut nullum aliud prius signum possit cognosci, quam signum in quo est Deus, & Deus est in illo signo, quia est à se, & summe necessarius: sed possibilitas creaturarum est summe necessaria, quia est à se, ergo est in primo signo: ergo in eodem ac Deus: ergo simul cognoscuntur in eodem signo, si adaequate tale signum percipiatur secundum omne quod in eo continetur.

Deinde, quia Deus non potest concipi ut prior possibilitate, cum possibilitas non dependeat à Deo in sua ratione formali: ergo simul cognoscuntur esse Deus, & creaturae: ergo sunt in eodem signo rationis.

Tertio, quia divina essentia est eminenter omne possibile: ergo cum est eminenter illud, illud non implicat esse in suo conceptu, & in sua connectione praedicatorum: ergo tunc est in esse possibili: ergo est simul cum essentia divina, quare illa non est eo prior, sicut hoc prius ea non est, nam cum possibile sit quod implicat fieri ab alio, tunc cum conceptus possibilis est, tunc conceptibiliter etiam esse debet id à quo potest fieri, hoc autem nullum aliud est praeter Deum, cui status possibilitatis praecise ab existentia convenit nequit, cum illius essentia, tum re, tum conceptu sit exercitium actualis existentiae: est ergo tunc